

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Una santa «non sancta»

Una santa nova? Les parets de Barcelona son omplertes de grans llençols blancs anunciant una inopinada canonització: «Santa Isabel de Ceres», drama castellà que la Companyia Bàrcena performa al Romea. Cinc actes, d'un tal senyor Anfós Vidal i Planas. La obra fou estrenada a Eslava, de Madrid, pel gener d'enguany. Per això en teniem algun antecedent.

Que del pecat en brolli la virtut es gloria antiga i eterna del Cristianisme, el qual suscita flors per a Déu fins dels més espinosos esbarcers del diable. Santa Maria Magdalena, Santa Maria Egipcíaca i fins la mateixa Thais, convertida per Sant Pafnuci, i per la qual dreçaren els àngels un tron formosíssim mostrat en somnis als eremites, ensenyen com fan per emancipar-se i llibertar-se, les animes prostituïdes. Però del pecat a la santedat es passa per un pont inescusable, que és on es compleix la metamorfosis. Aquest pont és LA PENITENCIA.

Canonitzar *en ple pecat*, així per si sol ja seria, doncs, un escàndol prou gros. Però santificar a «la Isabel», dona pública del carrer de «Ceres» (Madrid), per que es suïcida, degollant-se en son mateix llit de perdició, a fi de no destorbar la «felicitat» d'un home, es no saber què vol dir santedat, o es voler expressament fer escarnot dels sants i de les santes.

Els cartells indiquen que es escabrós el drama,—això resulta sempre un bon reclam—i afegeixen que «el tema i la intenció de l'autor son misericordiosos i humans». Això vol dir que l'empresari sap tant de misericòrdia i d'humanitat com de santedat l'autor. Ben cert que no es podia imaginar solució més inhumana i contrària a tota misericòrdia que el suïcidí com a final de la vida d'una d'aquestes desgraciadíssimes dones.

Com que veiem que una revista proletària («Unión Obrera», portaveu del Sindicat Lliure), fa d'aquest drama un elogi absurd i erradíssim, creiem del cas restablir la veritat fent avinent que es fugir de camí dir que de la prostitució en son responsables els burgesos i els capitalistes. Contribueixen a aquesta espaventosa calamitat social tots aquells que, *homes o dones, rics o pobres, intel·lectuals o ignorants, obrers o potentats*, deixen de prestar obediència a la llei divina de la Castedat, proclamada per l'Església.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Després de les calors caniculars que seguiren als frets tardans de primavera va donar-la per ploure a bots i barrals, baixant altra volta desconsideradament el termòmetre. Ara torna a fer calor. El temps va d'acord amb la política. Fa dos dies del gran àpat de les esquerres i ja no s'enrecorda ningú. Com si al mon no fossin. Quina contrarietat per don Melquiades, l'heterodoxo! En Romanones s'ha posat malalt del sust. També a ell li ha tocat rebre d'aquesta indiferència pública a les esquerres.

Però com que no per això s'aferma en son seti el Ministeri Guerra-Bergamín, s'ha pensat en un gran Ministeri d'intellectuals per a substituir-lo. Una marquesa humorista convidà a sopar als més indicats d'ells (en Cajal, que es veu que serveix per a tot, era el president *in mente*), i també invità al Rei, qui, després de fer-se càrrec, amb la borbònica vivó que Déu li ha dat, dels angles facials aguts de sos comensals, sortí de casa la Marquesa esgarriat dels trànguls que sofriria Espanya a mans de tan excelses nulitats polítiques.

I el Rei, fugint no ha parat fins les Hurdes, que és una regió del regne que mai cap governant ha visitat, habitada per una raça liliputiense a força de misèria. Els polítics no tenen temps d'atendre a aquestes minucies de bon govern.

Abans de marxar el Rei tingué, separatament, importants conferències amb La Cierva, Bergamín i Sánchez Guerra, oi més d'alguns Consells de Ministres de vera importància.

La causa d'això és allò del Marroc, que és la ruïna i la vergonya d'Espanya; i allò de Tànger, on els francesos, rient-se i burlant-se d'Espanya i dels diplomàtics, van agabellant-ho tot, inclòs el port en projecte, contra tota llei i justícia. ¡Així ens paga França çó que varem fer per ella en la Guerra Gran!

La discussió dels Pressupostos va avençant-se, com també la dels projectes tributaris. El cent-peus d'En Bergamín solament l'apreciarà el país quan comenci a traduir-se en rebuts de contribució i papeletes d'apremis. Aleshores serà l'espetegament de dents i els clams de misericòrdia. Mes serà tard aleshores...

La qüestió de les Junes militars segueix en peu. Apoiant-se amb l'equívoc d'ésser Junes Consultives legals, continúen operant com si el Rei no hagués dit res a les Planes. És veritat,

però, que el dia que els Governos dels partits tur-nants no tinguin aquest fré...

En Berenguer ha fracassat, indubtablement. Va per un any de la desfeta d'Annual, i malgrat els molts cents milions de pessetes gastades i dels 150,000 homes empleats en restaurar la Comandància de Melilla i castigar als causants de la mort dels nostres pobres soldats, encara no som a mig camí...

El conveni comercial amb França està a punt de cloure's, però no s'ha donat un pas sense deixar-hi nosaltres un tros de carn...

Han començat els treballs tècnics de la Conferència de La Haya. França, per fi, hi pren part, però *ad referendum*. Els periodistes han estat esclosos de les deliberacions. Això és un bon símptoma. Es tracta de una Conferència seriosa, mes ningú espera que tingui cap èxit pràctic.

Poincaré ha fet un altre viatge a Londres per tal de refermà llaços i desfer malentesos, però tornà a París no portant res més que bones paraules. Anglaterra juga amb França inconsideradament. I els francs baixen...

ESPANYA ENFORA

Italia fa el joc a la Gran Bretanya per tal d'estorbar els plans imperialistes de la seva rival al Mediterrà. La qüestió de l'Adriàtic té a Italia preocupada. Voldria ser-ne mestressa i senyora, però la Gran Servia ho impideix, i Anglaterra podria ajudar-la molt... Altra preocupació greu per a Italia és la lluita entre feixistes i comunistes, que es procura disimular als estrangers, però que segueix i es va fent crònica. Sort que el Ministeri per ara frueix de vida robusta i els socialistes es van tornant governamentals.

A Irlanda les eleccions no donen forces bastants a cap partit per imposar-se. La direcció política estarà a mercé dels representants dels petits partits. Això vol dir que el nou estat lliure (fins cert punt...) d'Irlanda, trigarà en normalitzar-se.

Al Ulster persisteixen les matances. Fa fre-dat de llegir els extrems de crueltat a que arriben els lluitadors.

La Constitució definitiva d'Irlanda, que no sabem quan tindrà vera efectivitat, coté la representació proporcional i el dret electoral femení. Per cert que entre les *diputades* elegides ara hi figura la vidua del famós arcalde de Cork, mes no per gran majoria.

COMENTARIS

La por a la veritat

Moltes vegades ens estranyem que a la societat esdevinguin mals molt greus, i no tenim en compte que nosaltres en som responsables. No hi ha efecte sense causa. Els mals que pateix la societat nosaltres podem guarir-los, car nosaltres som els qui els havem originat. Amb una mica de seny podríem sanear-la. Però com volem que la gent s'espiritualitzi si els que deuen donar bon exemple, observen una vida por edificant? Una persona d'alta posició social no s'ha de distingir pas per la seva desaprensió, sinó per la seva cultura, la seva educació i especialment per la seva finor espiritual. Una senyora no ho és únicament perquè vesteix elegantment, sinó perquè té cultura i educació. I si una dama distingida, té cultura, com és de suposar, com es comprèn que prengui part en certes festes que estan en pugna amb la moral cristiana? Em diran potser que la moda ho exigeix, però jo els diré que no hi ha sinó una moral i que aquesta no s'ha fet únicament pels pobres sinó perquè la compleixin tots els homes.

A un hotel aristocràtic de Barcelona, s'hi celebren festes mundanes i les senyores hi acuden disposades a divertir-se sigui com sigui. Els marits es danvien les senyores i mengen i ballen amb l'esposa d'un company. Això serà molt elegant, molt chic, molt mundà, però molt poc edificant.

Em digueren que es ballava molt incorrectament i no ho volíem creure. La curiositat ens hi portà i vàrem fugir-ne de seguida. L'aire ens asfixiava. Més hauríem preferit no anar-hi. Així hauríem seguit creient que ens havien enganyat. No puc dir la impressió que em va produir aquell espectacle: el meu judici seria massa dur. Preferixo callar. Hi ha tanta hipocresia, estant tan arrelats els convencionalismes socials, vivim en uns temps de tanta covardia, que les meves paraules sonarien molt dures a les oïdes de la gent mundana.

Moltes vegades he estat temptada de cridar fort, però no ho he fet perquè els prudents s'enfadarien.

Les úlceres no es curen cobrint-les amb draps blancs, sinó arrancant la carn corrompuda i purificant la sang. Tots coneixem els mals que van fent més agut i més intens el materialisme, abjecte que porta la humanitat a la decadència, però ningú s'atreveix a nomenar les coses pel seu veritable nom. Mentre no hi hagi la valentia

de dir les coses clarament caigui qui caigui, anirem respirant aquest aire mefític que ens va a poc a poc emmetzinant.

El respecte l'hem de tenir per la gent bona, no pels que van desmoralitzant els nostres costums. Quan voldrem posar-hi remei, ja no n'hi haurà.

Decididament ens anem europeitzant. Totes les extravagàncies i totes les immoralitats estrangeres han trobat la porta oberta i han penetrat a la nostra ciutat. Molta gent les ha rebut amb els braços oberts, perquè donen bon tò i un vernís de cultura. Si totes aquestes coses immorals les fan a l'estranger, perquè no les podem fer també nosaltres?

La dona catalana era humil i senzilla i plena de seny. Afortunadament encara són moltes les que serveixen aquestes antigues virtuts, però si les coses segueixen així ens anirem totes a poc a poc contaminant. Conec una senyoreta que no volgué vacunar-se per no mostrar el braç nu al metge, i ara va escotada i porta vestits sense mànegues.

Vol dir això que ara no és tan bona com abans? No; però la força del mal exemple li ha fet perdre el pudor que abans tenia, i ara considera lícit allò que considerava pecaminós.

Ja veieu, doncs, la importància que té que es doni bon o mal exemple. Hem de tenir en compte que la majoria de la gent no pensa, i que fa allò que veu fer als altres. Si la dona pensés seria més reflexiva. Però com volem que sigui assenyada si sent tantes veus que l'aconsellen malament? La moda té una força irresistible i com que afalaga la nostra vanitat ens hi sotmetem fàcilment. Oh! si ens poguessim desfer de la vanitat i la coqueteria!

Ja ho sabem que fem coses que no podem fer, però és tant bonic sentir-se lloar i veure que la gent et mira i et troba formosa. L'adulació fa perdre l'enteniment. Si el lleó entengués el nostre llenguatge i li dignéssim que té la pell olorosa com les roses, i que la crinera li cau damunt del cos com una cascada d'or i que els ulls li brillen com el sol i les estrelles, en comptes de devorar-nos s'ageuria mansament als nostres peus.

Ens adulen i ens declarem vençudes. Quan serà, oh dona, que tindrem seny.

MARIA BONSHOMS

El comportament és un mirall que reflexa
qui és cadascú

La derrota de la caritat cristiana a Barcelona

Les virtuts de Crist són perennes com la Església, que mai morirà con a tal Església universal. Però això no es contradiu pas amb la possibilitat de mort i destrucció local d'aquelles virtuts, i fins de l'Església mateixa, en algun lloc determinat, i de pèrdues cristianes parcials n'està plena l'història. Sense cap mena de dubte ens trobem a Barcelona en un d'aquests casos dolorosos, nuncis d'èpoques pitjors, car les virtuts cristianes, solidàries entre elles, estan retrocedint, però sobre tot la de la caritat, va de desfeta en desfeta. I no és pas una imatge retòrica, sinó una realitat estadística.

El senyor Marqués de Carulla, Rector de l'Universitat, President de la Junta Administrativa de l'Hospital Clínic, que uneix a n'aquests enaltidors títols, el menys il·lustre de membre del Comitè dit d'Obra social i benèfic, és a dir Comitè administrador d'uns cabals l'origen dels quals es oficialment desconegut, en fer lectura un dia del passat mes de maig de la Memòria del Clínic corresponent a l'any 1921, va manifestar que la situació econòmica de l'Hospital és molt greu "per la minva dels donatius particulars, i que si no fos perquè ha continuat participant en els repartiments efectuats pel Comitè d'Acció Benèfica i Social saldaria l'actual balanç amb un dèficit enorme, precursor immediat de la ruina econòmica i fins del fracàs de l'actuació benèfica" d'aquell establiment (*La Vanguardia*, 18 maig). Sabent com tothom sab que la subvenció del Comitè consisteix en els diners del joc, segurament enrogiria l'autor i enrogirien els que escoltaven, en oir aquella declaració terrible, equivalent a confessar que la caritat cristiana, alimentadora essencial de tota beneficència, fallava i no podia mantenir ja l'Hospital Clínic, i que sort que acudia en socors d'aquest l'ajuda de la cràpula.

El senyor Guerra del Río en el seu discurs del Congrés el dia 13 del present juny, entre altres acussacions per dissort molt versemblants (i consti que no responem de la intenció final del diputat republicà, i menys quan deia que metres no s'esborrés del Codi el joc seria un delicta, perquè el Codi reflexa la llei moral, i ço que és un crim segons aquesta, ho és tant si ho puneix com si no ho puneix el Codi) ha catalogat els permisos de joc que es venen mensualment a Barcelona els quals són otorgats a 6 cases que paguen cuotes de 40.000 pessetes al mes, 10 de 30.000 pessetes i 9 de 12.000, una que no paga res

i altres que satisfan drets més petits, i que la junta (vol dir el Comitè) recauda en tot 800.000 pessetes. Recapitulant tenim, doncs:

6 × 40.000.		Ptes. 240.000
10 × 30.000.		» 300.000
9 × 12.000.		» 108.000
		648.000
Altres fins a 800.000.		» 152.000
Total.		Ptes. 800.000

Aquestes xifres són versemblants si es comparen amb les de Madrid, on segons documents que vaig reproduir en altre lloc, també paguen els banquers del joc unes 800.000 pessetes cada mes, de les quals van a beneficència tant sols 200 o 250.000, igual que a Barcelona, essent la destinació de la resta de les 600.000, tan misteriosa a Barcelona com a Madrid.

No insisteixo sobre aquest aspecte de la qüestió malgrat que sa gravetat immensa contribueixi a donar un sentit ben especial al títol de "social i benèfic" que rotula el sistema. Ara només desitjo fer remarcar el fet cru, cert, positiu, que la ciutat de Barcelona no pot mantenir l'Hospital Clínic ni el de la Santa Creu ni la major part de les institucions benèfiques, però en canvi pot llençar cada mes 800.000 pessetes i molt, moltíssim més de 800.000 pessetes, perquè la totalitat dels diners jugats ha de comprendre la tributació dels banquers, més les ganàncies d'aquests, que ja és comprèn han d'ésser tant o més grosses que l'arrendament.

Barcelona, doncs, que no pot sostenir amb ses almoines i fundacions obres de caritat, llença al fang cada mes, milions de pessetes, en xifra versemblantment molt més grossa que sos dèficits hospitalaris. Aquesta és la situació, la vergonyosa situació de Barcelona davant dels homes i davant de Déu.

Aquest és l'espectacle de la ciutat que per boca de sos patricis i autoritats declara que no té diners per els pobres, però que en té per a les males passions. Que no té recursos per a assistir a sos malalts però que té vuitcentes mil pessetes, o un milió, o un milió i mig, qui sab!, per a dilapidar i fer malbé en el joc. Tristíssim balanç moral, tristíssim inventari; l'estat de suspensió de pagaments de la caritat barcelonina, simultani amb els beneficis fantàstics de la cràpula barcelonina.

Però ço que encara és més desastrós, és el tant se n'endóna, aquesta indiferència general del públic, i d'una manera singular, de la gent cristiana, davant d'uns fets que posen a Barcelona en descobert com a ciutat honrada davant del món,

i en descobert com a ciutat cristiana davant del Jutge Suprem, que no ha de perdonar la derrota que els barcelonins han infligit a la caritat religiosa. Actualment els croupiers, els banquers del joc, gent criminal, perversa, inhumana, poden vantar-se de que sense ells els hospitals i asils haurien de plegar; i aquest triomf dels malvats, no diu res, no esperona, no avergonyeix als barcelonins, no els fereix ni en el sentiment de cristians ni en la dignitat ciutadana. Ans al contrari, ho accepten ja com a règim permanent i definitiu.

La nota culminant d'aquesta espaventosa impotència de la caritat, suplerta amb la omnipotència del vici, la dona el projecte ara aprovat d'un Hospital per a contagiosos, iniciativa de l'autoritat civil adoptada pel Comitè d'Obra Social i Benèfica i que serà una realitat de seguida, segons nota oficiosa del Govern civil publicada a la premsa del 16 de l'actual. Aquest hospital resultarà ja creat comptant amb els diners del joc

com a recurs principal i tal volta únic. Serà doncs, un hospital creat pel joc, una obra tota sencera concebuda en nom del Vici.

Serà la primera obra benèfica fundada de soca-arrel al marge de la caritat cristiana.

Ja no hi tenen res que veure la virtut ni tampoc la justícia (car no és tampoc una obra d'Estat feta amb cabals pagats pels contribuents segons justícia legal). Serà, francament, una obra deguda únicament i exclusiva al Vici, a la llibertat del Vici, a la reconeixença pública del Vici. Els barcelonins, que no poden assegurar la vida al secular Hospital de la Santa Creu, veuran com es construeix, opulent, nou de trinca, l'hospital de la Ruleta.

Suposo que la Creu no la posaran pas, en un edifici que significa el fracàs local del cristianisme. No crec que es trobi capellà per a beneir la primera pedra ni prelat per a inaugurar-lo.

R. RUCABADO

Informacions socials

Els dependents de comerç

Dissabte darrer es celebrà al Centre Autonomista de Dependents de Comerç i de la Indústria, un mítin organitzat per les entitats de dependents de comerç de la nostra ciutat, per tal d'exterioritzar la seva protesta contra els propòsits d'alguns industrials de les barriades de Barcelona d'establir un horari diferent de l'acordat per la Comissió mixta del Treball en el Comerç.

Els dependents ompliren la gran sala d'actes de l'esmentat Centre, essent aplaudidíssims els oradors que feren ús de la paraula. Quasi tots recomenaren que es prenguessin actituds enèrgiques.

L'assemblea aprovà per unanimitat i en mig del major entusiasme, les següents conclusions:

Primera: Protestar contra el propòsit que abraça part del comerç detallista de les barriades foranes de la ciutat de vulnerar la jornada de vuit hores i els pactes solemnes establerts a la Comissió Mixta, organisme oficial integrat per patrons i dependents.

Segon: Considerar que si poden infringir-se impunement els acords establerts per la dita Corporació Paritària, el valor social d'aquest organisme queda completament anulat, i en aquest cas els conflictes obrers en el comerç de Barcelona quedaran sense cap organisme que curi

des sostroure llur resolució del terreny de la violència.

Tercer: Dirigir-se al President del Consell de Ministres, al ministre del Treball i a totes les autoritats de Barcelona, elevant-los les presents conclusions i conjurant-los a fer complir amb rigor la llei i els actes lliurement estipulats.

Quart: Prohibir seriosament als dependents que prestin llurs serveis a casa dels patrons que es proposen vulnerar la llei i els pactes que es facin còmplices d'aquest delictes. Tot dependent que es presti a perllongar o alterar l'horari establert per la Comissió Mixta, sotmetent-se així al despotisme dels patrons, es considerarà traïdor als interessos de la classe.

Cinquè: Recomana a la dependència tota de Barcelona que demà, dilluns, dia assenyalat pels patrons per a trepitjar la llei i els pactes, que acudi en massa, a les vuit del matí i a les set de la tarda, als llocs de perill per a coadyuvar a l'acció dels agents de la Comissió Mixta i dels de les restants autoritats encaminada a fer respectar el dret.

Sisè: Proclamar per a la dependència mercantil i per a totes des forces obreres de la ciutat la necessitat que entrin de ple en el camp de l'actuació cooperativista com a mitjà pacífic i eficaç de situar en llurs mans la direcció de la vida econòmica del país i acabar així amb l'existència d'elements parasitaris que disminueixen la producció i en fomenten una injusta distribució.

La glòria mundana

Cada dia anava fent-se més sòlid el prestigi d'En Joan Belsolà. Els seus amics l'admiraven i generosament popularitzaven els seus escrits reproduint-los en la majoria dels diaris. En Joan en començar la seva carrera literària era humil i senzill, però a poc a poc i tal vegada sense donar-se'n compte, es deixà influir per l'orgull i la vanitat.

Tu, li deien els amics, ets l'escriptor més pur i emotiu de la nostra terra. En Joan en sentir aquestes lloances somreia agraït i feia veure que li desplaïen. Tan eren lloats els seus articles que es va creure que era un home providencial que Déu havia enviat a la terra per a redimir els homes. Heu's aquí es deia, uns articles que fan més bé que les prèdiques més eloqüents. Cal que els homes n'escollin i segueixin els meus consells si volen salvar-se. Era tanta la vanitat que tenia que no tolerava que ningú discutís els seus articles. Quan passava pel carrer esguardava compasivament els vianants i exclamava: si tota aquesta gent tingués la meua intel·ligència i veiés tan clarament com jo les coses, què perfecta seria la humanitat!

L'únic amic que li parlava sincerament i s'atreïa a combatre les seves idees era l'Enric. Per això En Joan s'excusava sempre de parlar amb ell.

Un dia anà al seu despatx a visitar-lo. En Joan en veure'l li digué cruament: Amic meu, si vens a discutir haig d'advertir-te que avui estic molt enfeinat.

—Ja suposava que ho estaries, contestà irònicament l'Enric. Un home com tu sempre té feina. Prengué sient vora la taula al davant de la qual seia En Joan, encengué una cigarreta, llençà una glopada de fum que s'esvaï fent gracioses espirals, i amb un to melodramàtic exclamà:

—Tu Marcellus eris! Si segueixes per aquest camí, aviat et veurem reproduït en bronze damunt d'una font pública. Els teus articles són una meravella.

—Encara que tu no els trobis bons són molt llegits.

—Al món hi ha molt bona fe.

—Es que suposes que sóc un escriptor despreciable?

—No; si no creïes que tens talent no et feriria amb les meves paraules. Si et fereixo és perquè t'estimo.

—Ningú ho creuria sentint-te parlar.

—Em sap greu, Joan, que siguis tan vanitós. Tu podries fer molt de bé i no obstant no el fas, perquè no ets humil i penses més en la teua glòria que en els teus germans. Tu creus com molts homes que si et morissis el sol no sortiria més i que damunt de la terra hi planaria una gran tristesa. No hi ha cap home que sigui imprescindible. És necessari l'esforç de tots els homes, però la humanitat pot prescindir de tu i de mi i adhuc de l'home més savi. Si ara et morissis, tot restaria igual. Els que avui t'afalaguen, t'oblidarien de seguida. Abans de tu hi hagueren a la terra altres escriptors que lluitaven per immortalitzar llur nom i creien també que la humanitat eternament els ploraria i avui ningú es recorda d'ells. La humanitat camina constantment i no satura a esguardar els que cauen pel camí. És tan pròdiga la vida que allà on cau un home se n'alça un altre. No t'enguis, doncs, vanitat Joan. El talent no té l'ha donat Déu perquè t'ensuperbissis, sinó perquè serveixi de guatge als homes que no en tenen.

—Vols què llenci la meua ploma?

—No; vull que escriguis però que siguis humil. Un home pot sentir-se satisfet de la seva obra, però mai creure's superior als demés homes. Pensa que si tu saps escriure un bon article, un altre home sabrà pastar el pa que ha de nodrir el teu cos. La glòria de l'home s'esvaeix com el perfum d'una flor. Unicament Déu és immortal. Si malgrat el teu talent no has sabut seguir el camí de la perfecció, més t'hauria valgut nàixer ben humil.

—Podràs dir que sóc vanitós, però no podràs negar que tinc molta paciència. T'he deixat parlar sense interrompre el teu sermó.

—Agraeixo el teu sacrifici.

Els dos amics s'acomiadaren i En Joan en trobar-se sol pensà: L'Enric és un bon noi, però no serà mai res perquè no té ambicions. Està bé que siguin humils els homes vulgars, però no els que tenen talent. Estic segur que el poble m'estima i que no oblidarà mai el meu nom.

Agafà la ploma i es posà a escriure un article. Com de costum de les seves idees personals en feu un dogma i es declarà el més pur i honest dels homes.

El seu nom s'anava popularitzant i els seus admiradors seguien brandant l'incens dels elogis. En Joan s'inflava i es trobava gran.

Un dia fullejant una revista estrangera va concebre la idea de fer un llarg viatge. Cridà els amics més íntims i els va dir: He pensat fer un viatge a l'Àsia. Vull conèixer aquelles primitives civilitzacions. Viatjant el meu esperit s'enriquirà. No tinc pares ni germans i, per tant, la meua absència no es farà obiradora.

Els teus amics no t'oblidaran mai, exclamà un dels reunits.

Al cap de pocs dies apareixia una notícia als diaris, assabentant als llegidors que l'il·lustre escriptor Joan Belsolà anava a emprendre un llarg viatge. El dia de la partida els seus amics incondicionals acudiren al port. Quan el vapor va fer-se mar endins, voleïaren els mocadors i En Joan somrigué emocionat. En la blavor del cel els núvols blancs i refulgents lliscaven suaument. El mar era ple de llússors i les gavines volaven arran d'aigua. En Joan esguardava la blava planura del mar i es trobava gran com si anés a conquerir les terres llunyanes que veuria per primera vegada.

Feia unes hores que el vapor havia travessat el mar Roig que el mar es revoltà furiosament. El vent udolava tan fort que feia basarda. Al cel s'agombolaven els núvols com grans muntanyes. El vapor brandava fent capbusades.

En Joan s'estremí de por. Mai havia presenciada una tempesta tan forta. Com més s'endinsava el vapor més furiós estava el mar. El capità, un home vell i sossegat, digué que el vapor es perdria i manà preparar les barques de salvament. Els passatgers cridaven esfereïts. L'enfonsament del vapor era imminent.

Les mares abraçaven els seus fills com si volguessin arrabassar-los de la mort que planava damunt del seu cap. Els vells seien aclaparats, amb un gest d'impotència. Arribà el moment terrible i els passatgers es llençaren a l'aigua. El vent seguia udolant, aixecant muntanyes d'escuma. El vapor desaparegué i els naufragats lluitaven amb les ones embravides. La tempesta minvà, el cel va aclarir-se i damunt de les aigües es veieren surar els cadàvers inflats d'alguns naufragats.

En Joan al cap d'algunes hores recobrà el coneixement i es trobà en una petita tribu establerta a la costa. Havia estat recollit damunt d'un fustam. En obrir els ulls i en veure's voltat per aquella gent d'aspecte salvatge hagué una mica de paüra. Li fro-

tàcida. Volgué incorporar-se i no pogué. Havia de mantenir rígida la cama dreta.

Quan els amics d'En Joan varen saber que s'havia perdut el vapor en el qual ell viatjava hagueren una gran desconsol. Passaven els dies i ningú tenia notícies d'En Joan. Tothom creia que havia mort.

En Joan no volgué que se sapigués que s'havia salvat. Així, pensava, quan retorni a la meua terra els amics tindran una gran alegria. Qui serà capaç de substituir-me!

A poc a poc anà recobrant les forces perdudes i al cap de sis mesos que havia naufragat, retornà a Europa. Desembarcà amb una gran alegria que aviat es convertí en tristor. A la seva terra quasi ningú es recordava d'ell. Als diaris en els quals col·laborava assiduament, ara hi escrigué un escriptor jove d'una espiritualitat molt aguda que ha fet oblidar fàcilment el nom d'En Joan.

L'únic amic que el va rebre amb els braços oberts fou l'Enric. Em creia no veure't més, li va dir donant-li una forta abraçada.

La gent et creia mort i ja ho veus: tot segueix igual. Quan tu vas anar-te'n, va fer-se conèixer un jove que ho fa més bé que tu. La glòria humana s'extingeix aviat perquè els que van darrera nostre i volen triomfar ens empenye'n. La vida humana és com el mar: mor una ona a la platja i de seguida se n'alça un altra.

—Perquè m'adulaven els amics si no creien en mi, preguntà En Joan tristement?

—Perquè et necessitaven. De vegades adulem un home perquè sabem que adulant-lo sona el nostre nom. A l'ombra teua ells anaven obrint-se pas.

No creguis, Joan, amb la glòria mundana. Sigues humil, sincer, honest i posa les teves energies al servei de les obres bones. Els homes també t'oblidaran, però Déu et darà el premi que et mereixes. Pensa, amic meu, que els que treballen per Déu no veuen mai extingida la seva glòria.

J. CIVERA

No hem de treballar en vista de l'actual, perquè canvia a cada moment, sinó en vista del pasat i el futur: del passat, per reconeixen el mèrit, del futur per augmentar-ne el valor. No obstant, cadascú deu preguntar-se quin es el seu medi propi per influir en el seu temps.

Esguardant el món

BOLIVIA

La situació dels obrers

A excepció dels ferroviaris, els obrers de Bolívia no coneixen les organitzacions sindicalistes. Actualment sembla que s'inicia un moviment favorable a la sindicació.

Les vagues gairebé no es coneixien, fins l'any 1919. D'ençà d'aquella data, s'han declarat algunes vagues en les mines de Llallaguna i en els serveis de telègrafs.

Els indígenes treballen en les mines i en els camps. Els obrers de raça blanca són poc nombrosos. Els jornals són relativament petits i la jornada és de vuit hores.

(*La Vanguardia*, de Buenos Aires)

MEXIC

La indústria textil

Segons una estadística publicada l'any darrer, hi havia a Mèxic 188 filatures, de les quals 153 estaven en activitat, ocupant a més de 43 mil obrers.

Degut a la crisi que travessa la dita indústria, ha estat reduïda a 6 hores la jornada de treball.

Els fabricants han acordat reduir els salaris. En saber-ho els obrers han acudit a les autoritats demanant que abans de permetre la reducció s'examinin les comptabilitats de les companyies per tal de saber si amb els beneficis que obtenen no poden sostenir els salaris actuals.

Els ministres de l'Indústria, del Comerç i del Treball han manifestat públicament que, malgrat les causes que al·leguen els patrons, no seran reduïts els salaris i que el govern es capté de conciliar els interessos dels obrers i dels patrons.

(*Excelsior*)

XILE

Un projecte de llei sobre els contractes de treball

La Comissió parlamentària mixta de legislació social ha terminat l'estudi del projecte de llei sobre els contractes de treball.

Heu's aquí les disposicions principals:

Disposicions generals. — La llei sobre els contractes de treball no s'aplicarà ni a l'agricultura,

ni als treballs a domicili, ni als establiments industrials i comercials en els quals ni hi hagin més de ro obrers.

Durada del treball. — La jornada del treball tindrà una durada màxima de vuit hores.

Salaris. — Els salaris seran calculats i pagats en moneda que tingui curs legal. No serà admes en cap altra forma de remuneració.

Treball de les dones i dels infants. — Els obrers menors de 18 anys no podran signar cap contracte de treball, sense autorització de llurs pares o de llurs tutors. No podran treballar més de 6 hores diàries.

Els joves menors de 14 anys no seran admesos ni com obrers ni com aprenents.

Els obrers menors de 16 anys no podran treballar de nit.

Les dones no podran ésser ocupades ni als treballs de subsol ni a aquells que siguin superiors a les seves forces o perjudicials des del punt d'obrir físic i moral.

Les dones que es trobin en camí d'ésser mare, tindran dret a un repòs de 40 dies. Les hi seran donades facilitats per tal que puguin alletar els seus fills.

Una direcció general del treball, anexa al ministeri de l'Interior, tindrà cura de pendre totes les precaucions d'higiene i de seguretat que cregui necessàries.

(*El Mercurio*)

AFRICA DEL SUD

Els treballs dels indígenes

La Comissió dels obrers vaguistes forçosos ha recollit les opinions sobre la qüestió del treball dels blancs i dels negres.

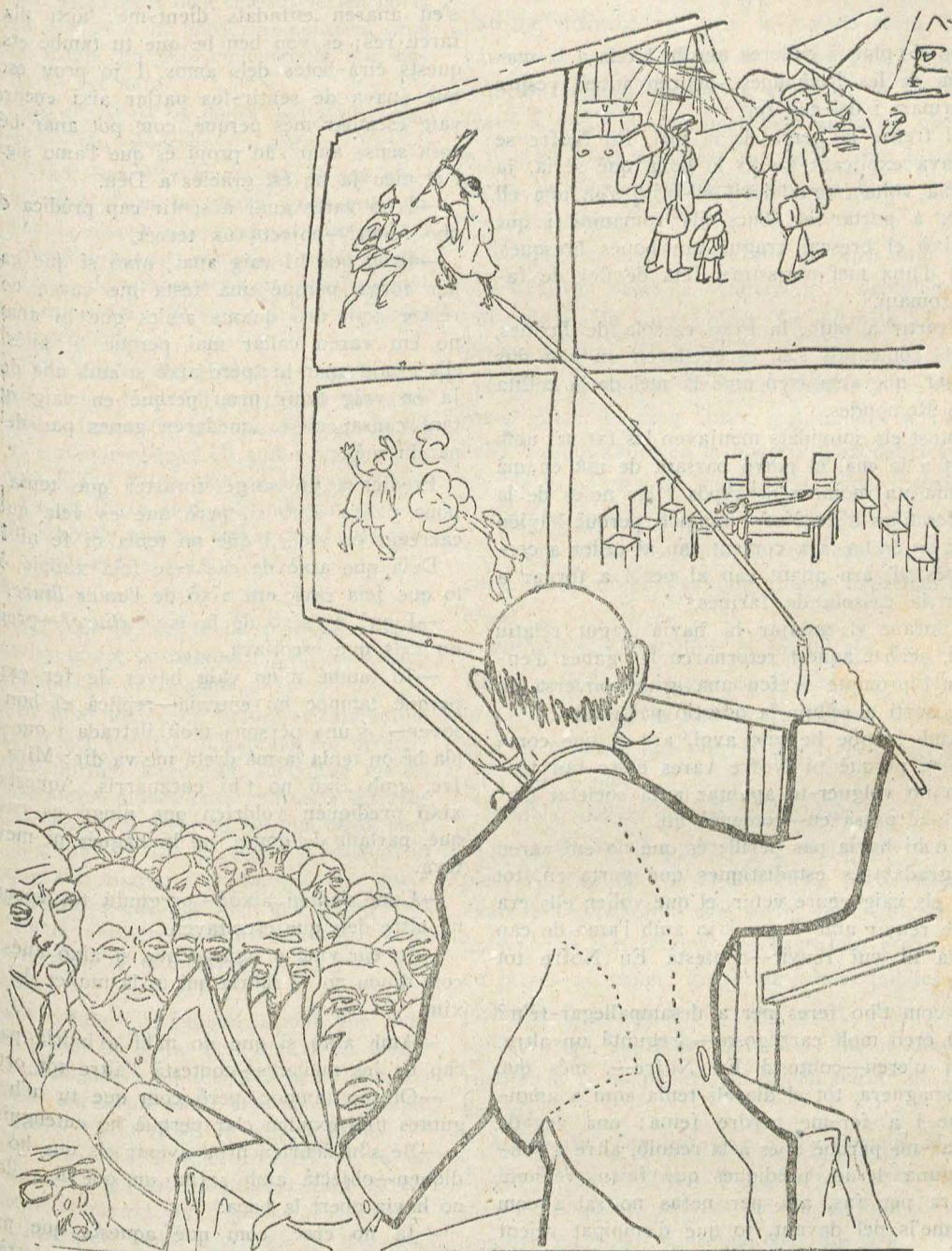
No és cert, declara la dita comissió, que el costum de confiar els treballs feixucs als indígenes sigui igualment bo per a cada indústria. No obstant, referent a la indústria minera, és pot afirmar que el treball a les grans fondàries és més perjudicial als blancs que als negres. Aquests malgrat el treball intermitent, resisteixen molt més.

En conseqüència, la comissió declara que és convenient que els negres treballin dins les mines i els blancs d'origen europeu a fora.

(*Cape Times*)

**Jo no sé res més alt ni més bonic
que confessar lo bó d'un enemic.**

LA GRAN PENSADA DELS LLIBERALS

— Qui en vol un altre? Tots aquests mals desapareixeran el dia que els lliberals reformem la constitució i es permetin manifestacions públiques de tota mena de religions...

L'antiga associació catòlica - agrària en funció

IV

Tots els plats i culleres que hi havia a la masoveria de les Rompudes sortiren aquell vespre de l'armari i del cullerer.

I al treure la gerra de la mel, En Nofre se delectava explicant-los-hi lo bona què seria, ja que una volta hagué florit el fajol s'en anà ell mateix a portar els bucs als romanins i que per això el brescar tragué tan bones bresques, plenes d'una mel puríssima, feta de flor de fajol i romaní.

Al sortir a taula la gran cassola de farines, tots els comensals s'en escudellaren un plat fins a vessar, que amaniren amb la mel de la collita de les Rompudes.

Tantost els convidats menjaven les farines amb el plat a la mà, el porró passant de mà en mà no tenia un moment de repòs i les noies de la casa, les filles d'En Nofre tampoc, perquè hayien d'anar en doina, ara corrent cap al celler a cercar més vi, ara anant cap al poró a tornar a omplir la cassola de farines.

Si durant el menjar hi havia hagut relatiu silenci, acabat aquest retornaren les ganes d'enraonar i prompte se feu una gran conversa en la que sortí a relleuir la qüestió palpitant.

—Amb lo que he vist avui, ara sí que comprenc bé perquè tu Nofre vares ésser tan tossut en no volguer-te apuntar a la societat d'aquells que passaven—començà un.

—No hi havia pas perill; és que no em varen pas agradar les estadístiques que portaven, tot seguit els vaig veure venir, el que volien ells era fer-me renyir amb l'amo i jo amb l'amo de cap manera hi vui renyir—contestà En Nofre tot decidit.

—I com t'ho feres per a desampallegar-te'n? perquè eren molt carregosos—preguntà un altre.

—Si n'eren—contestà En Nofre—, més que cap romaguera, tot el dia els tenia aquí a amoïnar-me i a fer-me perdre feina; una vegada a avisar-me perquè anés a la reunió, altre a sentir alguna de les prediques que feien, vet'aquí que ara per fas, ara per nefas no sabia com treure-me'ls del davant, jo que d'empipat veient que diguent-los-hi que volia primer pensar-m'hi sempre que em deien per a apuntar-m'hi no en podia sortir al últim d'empipat un dia que m'ho varen tornar a dir que els hi contesto que primerament ho volia dir a l'amo.

Què vaig haver dit! Em pensava que m'au-

pirien, es veu que només de sentir parlar dels amos ja la sang els hi puja al cap i per això en fugen com del dimoni de la creu; només que per haver dit que primerament ho volia consultar a l'amo m'enllardaren de fàstics fins que s'en anaren enfadats dient-me: així pla que fareu res; es veu ben bé que tu també ets d'aquests cira-botes dels amos. I jo prou escamat que anava de sentir-los parlar així encara me vaig escamar més perquè, com pot anar bé una cosa sense amo?, lo propi és que l'amo sigui bo i el meu ja ho és, gràcies a Déu.

—I no vares anar a sentir cap predicà de les que feien?—objectà un tercer.

—Prou que hi vaig anar, això sí que gairebé per força, perquè una festa me varen comparrèixer aquí uns quants amics que hi anaven i no em varen callar mai perquè hi anés amb ells i vaig anar-hi; però això sí amb una de sola ja en vaig tenir prou perquè en vaig quedar tant cansat no es quedaren ganes pas de tornar-hi més.

Predicava un sorge foraster que tenia molt bona palica això sí, però que es veia que era carregat de vicis i que no tenia ni fe ni llei.

Deia que això de casar-se feia ximple, i que lo que feia savi, era això de l'amor lliure.

—I què és això de la mort lliure?—preguntà un dels que escoltava.

—Jo també m'ho vaig haver de fer explicar perquè tampoc ho entenia—replicà el bon masover—, i una persona molt lletrada i que sabia pla bé on tenia la mà dreta me va dir: Mira, Nofre, amb això no t'hi encaparris. Aquests que això prediquen voldrien que ningú es casés, i que, parlant de dones, no hi hagués ni meva ni teva.

—Com s'entén això?—preguntà tot encuriós un altre dels que escoltaven.

—Jo em vinc a figurar que si això anés així com diuen no se sabria qui és la muller del pròxim.

—Amb això sí que no m'hi avindria pas de cap de les maneres—contestà l'altre tot ortigat.

—Oh, jo tampoc, però com que tu m'h'preguntes t'ho explico clar perquè ho entenguis bé.

—Bé s'hi deurien prou avenir els que ho prediquen—objectà amb sorna un que fins llavors no havia obert la boca.

—Ja ho crec, com què aquests que prediquen això no en tenen de dona—contestà un altre que encara no havia dit aquesta boca és meva.

—Tampoc entre les bèsties no hi ha ni teu ni meu, ni meva ni teva—replicà un tercer.

—Sí, ni més ni menys que les bèsties.

—Si són més bèsties que cap bèstia—contestà En Nofre tot arruixat.

—I llavors dels fills de què s'en faria?—preguntà un altre de la colla.

—Com que si la gent no's casesin serien borts els deurien portar a la borderia—contestà amb accentuada ironia un dels concurrents que encara no havia fet basa.

—Això que diuen de les dones també ho diuen de les terres—feu observar un altre.

—Ah, té raó. Ben clar ho va dir el que predicava que això d'ara no podia anar que per anar bé s'havia d'anar al *comudisme* que amb el que vaig entendre aquests comodons voldrien que les terres fossin de tothom però que nosaltres pagés les conreuessim i ells se menjessin els fruits de les nostres suades.

Llavors En Nofre dirigint-se a aquell que, perquè tenia dona digué tot mortificat, que amb que les dones fossin de tothom, de cap de les maneres s'hi avindria, quan ell amb cruesa i a la seva manera li feu d'una manera plàstica la definició de l'amor lliure, li digué amb sorna:

—I amb això de que les terres fossin de tothom t'hi avindries?

—Amb això sí.

—Es clar, com que en té ni un pam—replicà aquell que havia fet la mateixa objecció al tractar del comunisme de la dona.

—I si tu amb les teves suades, estalviant'ho del menjar i del vestir i quitant'ho del divertiment i del dormir haguessis adelantat alguns diners i d'aquests diners en compressis un tros de terra, te sembla si seria de llei que tanta part com tu que sabs el què et costa hi tinguessin aquests que mai tindran res, perquè tant guanyat tant gastat i que per més que guanyessin mai res els hi arribaria perquè de tant viciats com són encara no en tindrien prou pels seus mals vicis.

I davant d'aquest argument aquell que perquè tenia dona i no tenia terra estava conforme amb els comunistes de les terres però no amb els de les dones quedà tot parat com si amb el que deia En Nofre encara mai hi hagués atinat.

La qual cosa res té d'estrany si es té en compte que amb aquest raonament tant carregat de sentit comú tampoc a jutjar per les teories que sustenten molts sociòlegs hi han atinat, d'aquests que intel·lectualment considerats passen con a grans eminències.

LLUIS TORRAS I NATÓ

Els diners eixorcs

Una cosa ben distinta de l'amor a la Pàtria, és el patriotisme. Mal menats per aquest fanatisme delirant va anar la nostra terra exhaurint-se fins agotar-se d'energies vitals. Aquells temps gloriosos en els quals el sol entrava a doll i a tota hora pels finestrals oberts a tots els mars pels reis austriacs foren la base lògica de l'enderrocament posterior d'una grandesa faceciosa.

Conquerien terres immenses, es feien amb pobles d'altres races i hemisferis, i descuidaven l'hisenda de la casa pròpia. La història es repeteix sempre.

Semblava que les derrerres pessetes i les darrerres gotes de sang foren, expremudes a l'any 1888, i esquitxades en la bogeria d'un deliri atàvic de grandeses de *chambergo*, capa i *tizona*.

Enrara, però, queden escurrialles, i encara veus que entonen himnes de café-cantant, i encara mans despitades que gosen exprèmer la resta.

Però la responsabilitat és major ara que mai. En el període de la guerra de Cuba i Filipines, era el poble que es llençava a l'abim, trastocat. Ara és el poble que vol els fills i els cabals per ell i per la pàtria.

Sembla, doncs, que es tracta d'un joc de política o de la classe militar interessats en un plet de dignitat o d'heroïsmes; però, no és exacte: De l'exèrcit han sortit veus, sinceres i nobles que han blasmat de l'actuació espanyola en terres africanes. Entre els homes públics un plebiscit duria al protectorat civil, amb presupost propi, suprimint despeses i àdhuc donant rendiment (i no parlem, ni volem parlar de l'abandó).

Ara mateix un ministre de la Corona, el de Finances ha endreçat una carta al rei dient clar i net que el país es morirà de fam si l'aventura marroquí continua com fins ara.

Quin ocult poder irressistible ens empeny a la mort? La responsabilitat sagnanta caurà sobre d'ell i sobre els febles!

JULI VILA

ACONTEIXEMENT HISTÒRIC

Confessions interessants

Ja en parlàrem lleugerament del Congrés Eucarístic de Roma; però no en la forma que es mereixia.

Grandíssima ens va semblar, com tot el món cristià, però ara són els escèptics, els materialistes, els enemics de l'Església, els que ens fan adonar de l'èxit verament meravellós del Congrés i de la seva immensa transcendència.

Es *Le Temps*, l'orgue semi-oficial del govern francès, escrit per protestants, amic dels jueus, enemic nostre, escèptic, que recull les impressions i els judicis que el Congrés Eucarístic de Roma ha originat i ha merescut en el camp contrari al nostre, en les files hostils de la democràcia sectària.

En arribar els congressistes es creia que era cosa temerària, impossible, la celebració de la processó pública pels carrers de Roma, en els quals ressonava encara la veu satànica dels que assistiren a l'homenatge a Giordano Bruno.

I la processó va fer-se i el Déu de l'Eucaristia es passejà triomfalment pels carrers de la ciutat immortal, que ja creia que era seva la impietat i el sectarisme.

I cinc centes mil ànimes aclamaren per les grans vies romanes—que mils anys abans contemplaren admirades les entrades magníficients, enlluernants, dels emperadors romans vencedors del món—, a Crist sota les humilíssimes espècies sacramentals.

I fou el grandíós Coliseu, teatre superb dels tràgics trossejaments dels primers dels nostres màrtirs, teatre ara de la victòria del bon Jesús, allí enlairat damunt mig milió de testes acotades. En fer-se fosc la mundial metròpoli aparegué tota resplendent de llums.

I el que no es pogué fer a Versalles, ni en cap de les Conferències que seguiren a aquell tractat paradògicament anomenat de pau, es va veure esplendorosament, perfectament realitzat a Roma, en el dit Congrés cristià, on es donaren l'abraç de reconciliació germanívola vençuts i vencedors en la Guerra Gran, totes les races i tots els pobles de la terra.

Amb raó diuen els al·ludits enemics nostres, forçats per la imponent grandiositat i per les realitats del Congrés Eucarístic romà, que l'Església Catòlica és avui dia el poder suprem de la humanitat, que jamai el Papat havia assolit un prestigi tan gran, que ell és avui el director dels pobles, el guiatge de les ànimes, la organització més perfecta i més potent que s'ha conegut mai.

La corrúa de confessions semblants, magnífiques, fetes per protestants, per jueus, per intel·lectuals, per incrèduls, per homes d'Estat, per gran polítics, no acabaria mai.

Es l'homenatge que ret l'enemic vençut a un acte tan gran d'afirmació catòlica.

Amb tota raó diu un d'ells que davant d'aquest Congrés Eucarístic es té la sensació que després de Déu és el Papa, per sobre de tots els Estats i totes les potències del món.

I acabem aquestes ratlles tan falagueres dient amb un altre eminent racionalista que el Congrés Eucarístic de Roma, en torn del qual han callat tots els odis i han renascut tots els amors, marcarà una època en el curs de la Història.

El dò de la paraula constitueix la nota distintiva del home. L'insignia de la noblesa racional. Per ço la vella poesia homèrica acostumada a qualificar cada objecte amb un adjectiu poderosament caracteritzador, sempre que anomena els homes ne diu "homes parlants". Doncs envilir i bestialitzar aqueixa insignia de la dignitat humana, no serà sacrilegi i un rebaixament execrable i obscena, tota blasfèmia que's profereix. Adhuc prescindint de les altes consideracions religioses, que mostren el mal-parlar com ofensa a Déu, resta un delict de "lesa dignitat humana". De manera que, tots aquells que mal-parlen i blasfemen, per a "fer d'homes", no conseqüeixen sinó tot lo contrari: degradar-se...

Però lo que més sorprèn és la desaprensió amb què molts dels catalans fan servir el propi idioma per escupidora de tota indecència i grolleria. Lo que persones educades no s'atrevirien a dir en foraster, ho llicen sens escrúpol en la llengua materna, que diuen estimar, en la llengua que és "l'alma mater" de tot el resorgiment de Catalunya. Així cometem, un delict de "lesa patria". Es precis acabar amb un vici tan vergonyós. Qui no's resolt a fer tot lo possible per emenar-se'n, que no invoqui ni la moral, ni la civilitat, ni la decència, ni dignitat, ni patriotisme.

M. COSTA I LLOBERA

El compliment d'una profecia

La propietat en perill

Hi ha una forta i molt justa alarma entre els que es captenen del principi i del dret de propietat, pels atacs que ambdós van sufrint cada dia. Les reformes tributàries, i les disposicions sobre l'expropiació de l'inquilinat, més encara que els atacs de certs sociòlegs al fonament racional i moral del dret de propietat, posen aquesta en tal estat que es del cas defensar-la per tal de que no trontolli i s'enruni una de les bases de l'ordre social.

Més no és aquest l'objecte d'aquestes ratlles.

L'objecte és posar de manifest el compliment de les profecies que els apologistes catòlics i els homes pensadors feren quan la mà de Mendizàbal posà foc a la metja d'una barrinada formidable oberta als sòlids fonament del dret de propietat, a nom de l'interès nacional.

Aquesta frase conceptuada com una troballa: "les mans mortes", va servir de grandíssima ajuda als "desamortitzadors" (altra paraula feliç pel cas), i el pla d'En Mendizàbal seguí endavant fins fer passar en pocs anys el patrimoni de l'Església, el patrimoni dels Municipis, els bens de beneficència, els bens de cultura, tota mena de riquesa pública ben vinculada, a mans dels desaprensus compradors d'aqueix immens embalum de riqueses, que adquiriren per pocs diners...

La història del món no recorda expoliació semblant!

Aleshores pocs varen preocupar-se de l'esborranc obert al mur més sòlid del món social. Sols protestaren d'aquella gran iniquitat els homes pensadors (molt pocs) i els apologistes catòlics, profetitzant que una volta liquidats i malversats aquells patrimonis, la desamortització trucaria a les portes dels propietaris particulars per a que les mans vives que varen substituir a les mans mortes, poguessin continuar operant...

Els propietaris d'aquells bens comprats a l'Estat desamortitzador per poca cosa, tremolen...

Les profecies se van complir...

Una causa de la pobresa d'Espanya

Un il·lustre amic nostre ens ha escrit, fa poc, i en sa lletra particular hi posa unes observacions sobre alguna de les principals causes de la pobresa d'Espanya, que per l'interès que tenen en sí i per venir d'una personalitat catalana de gran competència, trobem bo de publicar.

"La principal causa de la pobresa d'Espanya és la falta de seguretat de la propietat privada, produïda pel poc respecte que li tenen els de baix, per la falta de càstic dels perjudicis que els de baix hi produeixen, i pel poc respecte que hi tenen els governants, amb els impostos que l'atropellen sens criteri, produït tot això per les eleccions i la política i la feblesa dels governs.

"M'ha suggerit aquesta idea el que en la propaganda que s'està fent a favor de la repoblació dels boscos, ens atura el següent fet. Al senyor X, diputat provincial, per qüestions sindicalistes, li cremaren boscos per valor de 25,000 duros. Coneixen els incendiàries, més no els castiguen, i el plet costarà molts diners a la defensa del senyor X. Qui crearà riquesa, per a tenir-la a disposició dels revolucionaris i del ministre d'Hisenda? La conseqüència que en treuen molts, és gastar-la alegrement."

Fa pena, fa vergonya, fa pietat, fa fàstic, senir la nostra llengua tan baixament esmerçada. Perquè, més que res, és baixesa. No li cal ira al renec del nostre poble: renega per vici, per peresa d'expressió, per voluntat de revolcar-se en lo infim. Fixeu-vos en la qualitat de la nostra blasfèmia; fixeu-vos en l'ocasió; en el to de la veu: no hi trobareu més que el gust de dir una paraula baixa, per omplir un buit de la conversa, per trista gràcia, per broma... o per impotència davant de qualsevol obstacle: perquè el cavall ensopega, perquè la corda té un nus, perquè el cigarro no tira. Na horroritza la nostra blasfèmia: fa fàstic. I fa tristesa, i gairebé desesperació. Perquè, involuntàriament, un mesura molt baix el límit de l'ascensió d'un poble que dú tal pes de fang lligat als peus. Sospeseu-lo, sospeseu-lo bé aquest fang... Ja fa temps que tot bon català s'ha d'avergonyir de ser-ho només per una cosa: perquè la seva llengua sembla l'hostal de la mala paraula: sembla feta expressa per dir baixeses i la seva força expressiva es manifesta principalment pel rehec i la torpesa.

Joan MARAGALL

Noticiari

—La representació obrera de l'Institut Nacional de Previsió ha presentat una moció al Consell per ampliar el Patronat del Regime de Retirs Obres obligatoris per tal d'asegurar-lo més. Demana que el caràcter autonòmic de l'I. N. P. es respecti ecpolosament, com també el autonomisme de les actuacions regionals, que afecten una veritable Federació nacional de regions per a facilitar i assegurar la nova institució, tan bona pels obrers.

—En el número darrer i en el solt d'aquesta secció en que donàvem compte de l'incubació d'un nou partit polític-social espanyol, dèiem que el seu programa estava *purgat* d'extremismes i de perilloses innovacions. La paraula subratllada aparegué convertida en un mot de significació radicalment distinta.

El bon sentit des llegidors rectificaria, segurament, tan substancial errada.

—D'acord a unes bases ben pensades, el dia 3 del pròxim mes de setembre es farà l'elecció dels individus que han de compondre la Comissió patronal i obrera que funcionarà amb el caràcter d'assessora permanent del Consell de Patronat ampliat pel Regime de Retirs Obrers obligatoris.

—La Confederació Nacional del Treball es reuní a Saragossa acordant oposar-se a la reducció de jornals i fer una intensa propaganda per tot Espanya.

Es Pestanya donà compte del seu viatge a Moscou aprobant-se la seva gestió, contrària a la Tercera Internacional i a la Sindicació roja.

—Diuen d'Igualada que el Patronat d'Obrers de "Joventut Seràfica" pot gloriarse una vegada més del èxit amb que, d'ordinari veu coronat tots els seus actes públics. Prova d'això n'és la celebració dels Exercicis Espirituals que h'apRACTICAT sota la direcció del R. P. Gabriel de Tarragona, caputxí.

Els dos actes que han abraçat dits Exercicis, l'un per a senyores i l'altre, exclusivament per a noies menestres, s'han vist esplèndidament concorreguts, d'un modo molt remarcable l'acte del vespre, el de les noies.

De tots els actes realitzats durant aquella setmana cal subrrallar l'acte final, o sigui la missa de comunió general, que va resultar un verader èxit. Acompanyaren a les obreres a la Sagrada Taula les senyores de les respectives Jun-

tes del Patronat, les senyoretas Instructores i les senyores que protegeixen l'obra del Patronat presentant en conjunt un cop d'efecte esplèndit però més que tot ple de vida i esperança-dors resultats. En acabar, les senyoretas Instructores obsequiaren a les seves volgudes alumnes servint-les-hi el desdjuní en el mateix local social, sorteiant-se diferents llibretes de la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la vellesa.

—Els miners dels Sindicats catòlics asturians que treballen acordaren auxiliar els seus dissortats companys que vaguen, sense mirar la seva filiació.

—El Consell de ministres discutí el dictamen de la Comissió permanent del treball referent al projecte de llei autoritzant el Govern a procedir a la ratificació del projecte de conveni relatiu a l'atur forçós adoptat en la Conferència Internacional del Treball reunida a Washington el 29 d'octubre de 1919.

Fou aprovat sense discussió.

Igualment s'aprova el relatiu a la ratificació del projecte de conveni referent al treball de la dona abans i després del deslliurament adoptat a la mateixa Conferència.

—Durant el passat mes de maig, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 13.015.211 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, capitals diferits reservats i terminis mensuals de pensió, 10.689.099 pessetes, havent obert 3.935 llibretes noves. De les imposicions han correspost a l'Oficina Central de Barcelona 7.882.575 pessetes i a les Sucursals 5.882.575 pessetes.

El 31 de maig la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis tenia vigents 235.337 llibretes amb un romanent al seu favor de pessetes 132.790.154, distribuïdes per províncies, de la següent forma: Província de Barcelona, 96.632.868; província de Girona 14.757.611 pessetes; província de Lleyda, 13.603.551 pessetes; província de Tarragona 7.510.279 pessetes; i província de Balears, 285.845 pessetes.

Cada home ha de pensar a la seva manera, perquè cadascú troba en el seu camí una veritat o un aspecte de la veritat que l'ajuda vida a través. Però a ningú li es permès abandonar-s-hi, sinó que l'ha de confrontar a cada moment: el pur instint per si sol no convé a la natura humana.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVICIOS DE LA COMPAÑÍA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buénos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salida de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4 y de Cádiz el 7, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

—Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin hilos.

304(05)(46.71) 61

61

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—Mecanografía.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluidas la Banca y Bolsa.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—Clases especiales para señoritas.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneo A. G.—Erla Granados, 20, Barcelona